

mistede livet i New York den 11. september. Hvorfor ikke det? Fordi tragediernes omfang i bedste fald kan lære os som menneskehed at handle anderledes, handle klogere og ikke i fremtiden begå de samme fejltagelser igen og igen og igen.

Der er også noget andet i det. Der ligger nemlig også det, at ved at anerkende et tal er der en anerkendelse af den smerte, som man har været med til at påføre andre, i det her tilfælde hver 40. iraker. Som krigsførende nation påhviler der Danmark en særlig forpligtelse til at udvise den respekt og den anerkendelse over for det irakiske folk, at deres døde og deres lidelser og deres sorg ikke er et ligegyldigt spørgsmål.

Vi havde som sagt besøg af Les Roberts. Han redegjorde detaljeret for, hvordan han havde lavet undersøgelsen med præcis samme høje videnskabelige standard, som han altid plejer at lave dem. Derfor synes jeg, at det er upassende, at nogle forsøger at sætte spørgsmålstejn ved hans tal.

Det var også ham, der af to grunde bad os om at få en dansk regering til at lave en ny undersøgelse. Den ene grund er, at han har været forsøgt karaktermyrdet af så mange af de politiske ledere, der stod bag krigen, at han selvfølgelig har brug for den oprejsning, der ligger i, at hvis et land går ind og laver en undersøgelse, vil det vise, at han talte sandt. Den anden grund er, at undersøgelsen som sagt er et år gammel.

Jeg vil sige tak til dem, der støtter forslaget. Jeg synes egentlig, at det er lidt underligt, at de, der har udløst katastrofen, ikke vil være med til at få katastrofens omfang belyst. Hr. Søren Espersen har sagt: Det var en fejltagelse. I dag siger forsvarsministeren: Vi tog fejl. Der er kø ved håndvasken i de her dage, men jeg tror også, der er brug for, at nogle siger til det irakiske folk: Undskyld, vi beklager, at vi tog så grueligt fejl.

Kl. 16.50

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Der er et par korte bemærkninger. Den første er fra hr. Søren Espersen, værsgo.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Jeg lagde mærke til, at hr. Villy Søvndal, mens udenrigsministeren talte, faktisk sad og noterede, hvad der blev sagt, eller måske var det noget andet, der blev skrevet. For jeg har ikke hørt udenrigsministeren eller den danske regering forsøge at begå karaktermord på dem, der har

lavet den her undersøgelse i The Lancet. Det har jeg ikke hørt. Og hr. Villy Søvndal har heller ikke hørt mig sige det. Tværtimod har jeg netop rost de folk for normalt at lave ordentlige undersøgelser. Så jeg ved ikke, hvor det karaktermord kommer fra.

Det, jeg egentlig vil spørge om, er det med den højeste pris. Jeg er enig i meget af det, hr. Villy Søvndal siger. Indimellem har man som politiker fået spørgsmålet: Hvor mange skal der dø, før et eller andet? Hvor mange danske soldater skal dø, før et eller andet? Er hr. Villy Søvndal ikke enig i, at det er et absurd spørgsmål? For tænk, hvis man engang svarede på det. Tænk, hvis man en dag sagde 38 eller 219 eller 714. Er hr. Villy Søvndal ikke enig i, at selve det spørgsmål er absurd, når det bliver stillet?

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg er enig i, at der kan være tale om militære situationer, hvor man skal være med. Jeg har selv været med til at stemme for, at vi sendte danske soldater af sted, da serberne beskød Sarajevo i sin tid. Jeg har været med til at sende danske soldater til Afrikas Horn for at sikre våbenhvilen mellem Eritrea og Etiopien. Jeg har været med til at stemme for danske soldater til Albanien efter Berishastyrets sammenfald. Det er klart, at man der påtager sig et ansvar også for danske soldater. Det er jeg enig i, og jeg er også enig i, at den højeste pris kan være nødvendig.

Men den her diskussion om Irakkrigen er jo en diskussion, der er helt anderledes. Man starter en – med Kofi Annans, FN's generalsekretærs, ord – ulovlig krig. Der er tale om en ulovlig krig. Der er tale om en krig, hvor samtlige begrundelser var opdigtede, forløjede, påfundne, manipulerede. Der er tale om en krig, der på alle stræk i følgevirkninger har efterladt en værre verden end den, vi havde, og det er selvfølgelig på det grundlag, at krigen skal vurderes.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Så er det hr. Søren Espersen for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Det er jo ikke det, jeg spurgte om. Jeg er enig i, at jeg blandt andre bærer det fulde ansvar for det, og det er jo ikke det samme, som at jeg står i kø ved håndvasken, eller at andre gør det. Det er jo en ubehagelig måde at se på det på. Jeg har fak-